

Lublin, 12 września 2024 r.

RIO.II.600.30.2024

Pan Zenon Stefanowski

Wójt Gminy Kłoczew

ul. Długa 67

08-550 Kłoczew

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 3 czerwca do 16 lipca 2024 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Kłoczew. Protokół kontroli podpisano 26 lipca 2024 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Przypadek nieprzechowania dowodów księgowych, poniesionych w 2017 r., dotyczących kosztów budowy środka trwałego, który nie został zakończony lub rozliczony – str. 12 protokołu.

Dowody księgowe, dotyczące środków trwałych w budowie, przechowywać przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone i rozliczone, zgodnie z przepisami art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

1.2. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych polegające na ujęciu:

- w ewidencji analitycznej, w jednej pozycji – składników majątku składających się z odrębnych obiektów,*
- na koncie 011 „Środki trwałe” składników majątkowych o wartości niższej niż ustalona w polityce rachunkowości – str. 13 protokołu.*

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów, ujmując każdy w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773) i zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmować składniki majątku o wartości określonej w polityce rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

1.3. Niezgodność – na 31.12.2023 r. – konta syntetycznego 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i ewidencji analitycznej do tego konta według klasyfikacji budżetowej z ewidencją według dłużników (w zakresie dochodów sklasyfikowanych w dz. 756 rozdz. 75616 § 0910 o kwotę 5.828 zł) – str. 17 protokołu.

Zapewnić zgodność sald i zapisów na koncie syntetycznym z kontami ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według klasyfikacji budżetowej i według dłużników, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 i 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

1.4. Wykazanie – w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S za 2023 r. – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych (zaniżonych łącznie o 3.605,54 zł) – str. 18 protokołu.

Zbiorcze sprawozdanie Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.) .

1.5. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2023 r., przez wykazanie:

- zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o kwotę 278,89 zł),
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym (o kwotę 7,12 zł),
- zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym (o kwotę 406,88 zł),

- *zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o kwotę 2.103,10 zł),*
- *zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o kwotę 278,89 zł) – str. 19 – 24 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, w tym zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy. Nie obliczać skutków obniżenia górnych stawek dla przedmiotów ustawowo zwolnionych z podatków, a skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków, dotyczące deklaracji lub korekt deklaracji za lata ubiegłe, wykazywać za okresy sprawozdawcze w roku, w którym otrzymano od podatników te deklaracje (korekty), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji...”.

Uwzględniając stwierdzone nieprawidłowości, w oparciu o dokumenty dotyczące przedmiotów opodatkowania i udzielonych ulg, przeanalizować wykazane w sprawozdaniu dane oraz sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP – za 2023 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; ze wskazaniem, że korekty zostały dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Opodatkowanie – podatkiem od nieruchomości oraz od środków transportowych – na podstawie deklaracji wypełnionych niekompletnie lub nieprawidłowo – str. 30, 44 – 46 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.2. Dokonanie – w 2023 r. – przypisu podatku od nieruchomości w wysokości niewynikającej ze złożonej korekty deklaracji – str. 31 protokołu.

Przypisu podatku od nieruchomości dokonywać na podstawie złożonej deklaracji (korekty deklaracji), w kwocie z niej wynikającej, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Opodatkować prawidłowo podatnika, wskazanego w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Nieprawidłowe sporządzenie przez Urząd Gminy deklaracji na podatek od nieruchomości na 2023 r., w wyniku wykazania budowli niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – str. 33 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 i 4, art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

2.1.4. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości wspólników spółki cywilnej na zasadach określonych dla osób prawnych – str. 33 protokołu.

Wspólników spółki cywilnej opodatkowywać na zasadach określonych dla osób fizycznych, z uwzględnieniem przepisów art. 6 ust. 6 i 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze, że podatnikami podatku od nieruchomości są właściciele nieruchomości (wspólnicy spółki cywilnej), w związku z przepisami art. 3 ust. 1 tej ustawy.

2.1.5. Przypadek opodatkowania gruntów – podatkiem rolnym – niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków – str. 34, 35 protokołu.

Przy opodatkowywaniu gruntów i budynków uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U z 2024 r. poz. 1151 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów i budynków, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatkiem rolnym.

2.1.6. Niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe – str. 38, 39, 42 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy.

2.1.7. Odbieranie – od podatników ubiegających się o zwolnienie z podatku rolnego z tytułu ulgi inwestycyjnej – oświadczeń, które nie zostały złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania – str. 47 protokołu.

W przypadku gdy w postępowaniu podatkowym dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Ustalenie skarbnikowi gminy wynagrodzenia zasadniczego w wysokości przekraczającej maksymalny poziom ustalony w przepisach, a w konsekwencji wypłacenie zawyżonego wynagrodzenia (w okresie od stycznia 2024 r. do maja 2024 r. – o łączną kwotę 3.360 zł) – str. 56–57 protokołu.

Wynagrodzenie zasadnicze skarbnika gminy ustalać w wysokości nieprzekraczającej maksymalnego poziomu, określonego w Tabeli, zawartej w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 1960 z późn. zm.).

2.2.2. Naliczenie i wypłacenie pracownikom dodatku specjalnego w kwocie niższej niż wynikająca z pism przyznających dodatek (co skutkowało jego zaniżeniem łącznie o kwotę 1.278 zł) – str. 57–58 protokołu.

Dodatek specjalny wypłacać w wysokości określonej w pismach przyznających dodatek, w związku z przepisami art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 poz. 1135) oraz art. 80 i art. 85 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.).

2.2.3. Nieudzielenie wójtowi niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za 2022 rok w terminie ustawowym – str. 60 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 Kodeksu pracy.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Nieprawidłowości przy sprzedaży nieruchomości, polegające na:

- niezachowaniu co najmniej 2 miesięcznego terminu między zamieszczeniem ogłoszenia o przetargu, a wyznaczonym terminem przetargu,
- niezamieszczeniu – w ogłoszeniu o kolejnym przetargu – informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego,
- ustalenie w ogłoszeniu o sprzedaży nieruchomości nieprawidłowego terminu wniesienia wadium,
- niezamieszczenie wyciągów z ogłoszeń przetargu w prasie codziennej ogólnokrajowej,
- wyznaczeniu – w zawiadomieniu osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości – nieprawidłowego terminu zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości – str. 86, 87 protokołu.

W przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 100 000 euro, ogłoszenie o przetargu podawać do publicznej wiadomości co najmniej na 2 miesiące przed wyznaczonym terminem przetargu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213).

W przypadku ogłoszenia kolejnego przetargu na zbycie nieruchomości, podawać terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145).

Termin wniesienia wadium wyznaczać w sposób umożliwiający komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wpłaty, stosownie do przepisu § 4 pkt 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

W przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 100 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszczać co najmniej na 2 miesiące przed wyznaczonym terminem przetargu, w prasie codziennej ogólnokrajowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 5 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Osobę ustaloną jako nabywcę nieruchomości zawiadamiać o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, wyznaczając termin nie krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, zgodnie z przepisami art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Zastępca Prezesa
Dariusz Kołodziej

Do wiadomości:

Rada Gminy Kłoczew